

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van decreet houdende diverse wijzigings-, opheffings- en overgangsbepalingen aangaande het decreet betreffende het jeugddelinquentierecht

Tweede principiële goedkeuring na advies Privacycommissie

Bijlagen:

- voorontwerp van decreet houdende diverse wijzigings-, opheffings- en overgangsbepalingen aangaande het decreet betreffende het jeugddelinquentierecht;
- de memorie van toelichting;
- advies CBPL nr. 28/2018 van 21 maart 2018.

1. Situering

Op 15 december 2017 werd het voorontwerp van decreet houdende diverse wijzigings-, opheffings- en overgangsbepalingen aangaande het decreet betreffende het jeugddelinquentierecht een eerste keer principiële goedkeuring toegekend. Dit voorontwerp brengt, onder andere met het oog op het voorontwerp van decreet betreffende het jeugddelinquentierecht dat een tweede principiële goedkeuring kreeg op 22 december 2017 de noodzakelijke wijzigingen aan in:

- De wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade, gewijzigd bij de wet van 15 mei 2006 en de wet van 13 juni 2006;
- De wet van 1 maart 2002 betreffende de voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, gewijzigd bij de wetten van 13 juni 2006 en 27 december 2006;
- Het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp;
- Het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand;
- Het decreet van 7 mei 2004 betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp.

De wijzigingen aan de wet van 8 april 1965 zijn inhoudelijke gevolgen van de bevoegdheid die Vlaanderen verkreeg m.b.t. het jeugdbeschermingsrecht, en waaraan invulling wordt gegeven met het voorontwerp van decreet betreffende het jeugddelinquentierecht. De eigen, Vlaamse beleidskeuzes resulteren in een uitbreiding, aanpassing of opheffing van het bestaande (federale) kader.

De wet van 1 maart 2002 wordt opgeheven.

De bepalingen m.b.t. het decreet Integrale jeugdhulp en het decreet rechtspositie die zijn opgenomen in het voorliggende voorontwerp van decreet, betreffen enerzijds aanpassingen die nodig zijn als gevolg van het voorontwerp van decreet betreffende het jeugddelinquentierecht (bv. een nieuwe vorderingsgrond voor het openbaar ministerie) en de keuzes die hierin werden gemaakt, anderzijds wordt het decreet rechtspositie expliciet van toepassing gemaakt op minderjarigen die een jeugddelict hebben gepleegd of hiervan verdacht worden. Daarnaast worden ook een aantal materiële zaken rechtgezet, uitgeklaard, verbeterd of aangepast conform de praktische uitvoering.

De bepalingen uit het voorliggende voorontwerp van decreet m.b.t. het decreet bijzondere jeugdbijstand, hebben als doel dit laatste decreet als zodanig op te heffen en de enkele, resterende bepalingen, te integreren in het decreet integrale jeugdhulp.

Op 18 december 2017 werd het advies van de Privacycommissie gevraagd. Dit advies met nr. 28/2018 werd ontvangen op 21 maart 2018 en is ongunstig.

2. Advies Privacycommissie - gevolgeving

De privacycommissie bracht op 21 maart 2018 hun advies nr. 28/2018 uit betreffende dit voorontwerp van decreet.

De Privacycommissie stelt vast dat de begrippen 'dienst' en 'voorziening' niet gedefinieerd worden in dit voorontwerp noch in het voorontwerp van decreet betreffende het jeugddelinquentierecht, zoals het een tweede principiële goedkeuring gekregen heeft op 22 december 2017 (VR 2017 2212 DOC.1457/2TER). Zij stellen dat ze hierdoor de finaliteit en de proportionaliteit van de verwerking niet kunnen beoordelen. Deze diensten en voorzieningen worden inderdaad niet gedefinieerd, noch bij naam genoemd maar hun opdrachten zijn duidelijk omschreven in het voorontwerp van decreet betreffende het jeugddelinquentierecht, zoals het een tweede principiële goedkeuring gekregen heeft op 22 december 2017 (VR 2017 2212 DOC.1457/2TER). De Privacycommissie haalt in punt 15 van hun advies aan dat de opdrachten die de diensten en voorzieningen toegewezen krijgt door het parket, de jeugdrechter of de jeugdrechtbank losstaan van eventuele andere opdrachten die zij overeenkomstig het voorontwerp van decreet betreffende het jeugddelinquentierecht, zoals het een tweede principiële goedkeuring gekregen heeft op 22 december 2017 (VR 2017 2212 DOC.1457/2TER) zouden hebben en dat die andere opdrachten ook omschreven dienen te worden in het voorontwerp van decreet betreffende het jeugddelinquentierecht, zoals het een tweede principiële goedkeuring gekregen heeft op 22 december 2017 (VR 2017 2212 DOC.1457/2TER). De opdrachten die worden toegewezen door parket, jeugdrechter en jeugdrechtbank vallen echter samen met de opdrachten die voorzien worden in het voorontwerp van decreet betreffende het jeugddelinquentierecht, zoals het een tweede principiële goedkeuring gekregen heeft op 22 december 2017 (VR 2017 2212 DOC.1457/2TER). De delegatie aan de Vlaamse Regering om de diensten te erkennen focust ook telkens op een erkenning voor de specifiek omschreven opdracht. De opdracht van de diensten, ook al zijn deze niet bij naam genoemd, zijn dan ook duidelijk omschreven in het voorontwerp van decreet betreffende het jeugddelinquentierecht, zoals het een tweede principiële goedkeuring gekregen heeft op 22 december 2017 (VR 2017 2212 DOC.1457/2TER). Aangezien de opdracht vastligt, kan de finaliteit bepaald worden en kan de proportionaliteit van de gegevensverwerking getoetst worden. In de memorie van toelichting wordt per actor ook uitgewerkt welke gegevens ze, voor welke reden verwerken.

Op vraag van de Privacycommissie wordt de rechtsgrond voor de verwerking verduidelijkt in de memorie van toelichting.

Bij het voorzien van een delegatie aan de VR wordt in artikel 87 de Privacycommissie vervangen door de Gegevensbeschermingsautoriteit, aangezien dit decreet pas in werking

zal treden nadat de de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG van toepassing is. Voor de voorziene delegaties aan de VR in artikelen 88 en 89 wordt toegevoegd dat dit enkel kan na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

De memorie van toelichting wordt ook aangepast aan de opmerking van de Privacycommissie in punt 20 van het advies. Het is niet de bedoeling om bij BVR nog extra opdrachten toe te wijzen aan de in het voorontwerp van decreet betreffende het jeugddelinquentierecht dat een tweede principiële goedkeuring kreeg op 22 december 2017 vermelde diensten en voorzieningen. Hiermee wordt dan ook tegemoet gekomen aan het feit dat de algemene verordening gegevensbescherming in het licht van de finaliteit en proportionaliteit vereist dat de opdrachten in het voorontwerp van decreet betreffende het jeugddelinquentierecht dat een tweede principiële goedkeuring kreeg op 22 december 2017 moeten afgebakend worden.

Zoals gevraagd in punt 21 wordt ook voor de gemeenschapsinstelling en de diensten een verwerkingsverantwoordelijke aangeduid.

In de memorie van toelichting bij artikel 87 wordt, wanneer per dienst, gemeenschapsinstelling, oriëntatiecentrum of sociale dienst de opdracht en de gegevens die zullen verwerkt worden opgesomd, verwezen naar de 'betrokken personen'. Hiermee gebruiken we de term zoals bedoeld in artikel 2, 2° van het voorontwerp van decreet betreffende het jeugddelinquentierecht dat een tweede principiële goedkeuring kreeg op 22 december 2017. Door het gebruik van dit begrip wordt zowel de minderjarige verdachte, de minderjarige delictpleger, de ouders, de opvoedingsverantwoordelijken, het slachtoffer als de wettelijke vertegenwoordigers van het minderjarige bedoeld. In tegenstelling tot wat in punt 22 van het advies van de Privacycommissie staat geschreven worden de slachtoffers dus wel degelijk vermeld.

Op vraag van de Privacycommissie in punt 25 wordt in de memorie van toelichting extra duiding gegeven bij de begrippen "gegevens met betrekking tot het middelengebruik" en het "medisch dossier".

De Privacycommissie vraagt in punt 26 om de gegevenscategorieën die per actor verwerkt zullen worden op te nemen in het decreet en niet louter in de memorie van toelichting. Daarom worden in artikel 87 van het decreet de gegevenscategorieën die per actor minstens verwerkt zullen worden opgenomen. Daarnaast wordt een delegatie aan de Vlaamse Regering opgenomen, zodat er in een BVR andere noodzakelijke gegevenscategorieën kunnen opgenomen worden die nu nog niet werden voorzien.

De interpretatie van de Privacycommissie in punt 27 is correct en zal worden verduidelijkt in de memorie van toelichting.

Gezien de opmerking in punt 28 worden in artikel 87, 88 en 89 de delegaties aan de Vlaamse Regering aangepast zodat deze niet meer vrijblijvend zijn.

In punt 33 van het advies merkt de Privacycommissie op dat de noodzakelijkheid van de verwerking een basisvoorwaarde is in het persoonsgegevensbeschermingsrecht en dat de vermelding daarvan als voorwaarde geen concrete meerwaarde heeft. We kunnen er echter niet van uitgaan dat iedereen die dit artikel in de praktijk zal toepassen een dergelijke kennis heeft over het persoonsgegevensbeschermingsrecht. Vandaar vermelden we de voorwaarde van noodzakelijkheid van de verwerking, zodat dit voor iedereen duidelijk is en we er ons ook van verzekeren dat dit steeds zal toegepast worden. Op die manier zorgen we ook voor een betere naleving van het persoonsgegevensbeschermingsrecht. Wanneer we spreken over het belang van de personen tot wie de diensten zich richten dan gaat het over het belang van die personen dat de diensten hun opdrachten op een goede, positieve manier kunnen uitvoeren. Wanneer ze hiervoor informatie kunnen gebruiken die een

andere dienst heeft, dan is het in het belang van de persoon tot wie de dienst zich richt dat deze uitgewisseld wordt.

In punt 34 koppelt de Privacycommissie het streven naar het informeren van de personen over wie gegevens uitgewisseld zouden worden aan het instemmen met deze uitwisseling. Het is inderdaad de bedoeling dat de personen geïnformeerd worden over de uitwisseling van gegevens, omdat het alleen maar ten goede komt van de relatie tussen hulpverlener, begeleider, opvoeder, ... en cliënt wanneer er steeds open kaart gespeeld wordt. Daar wordt inderdaad geen instemming aan gekoppeld, aangezien we hier binnen het gerechtelijke kader zitten en er geen sprake is van enige vorm van vrijwilligheid. Het is steeds het parket, de jeugdrechter of de jeugdrechtbank die een reactie oplegt die men verplicht dient te volgen.

In punt 43 van hun advies wijst de Privacycommissie ons het feit dat als het wijzigingsvoorstel refereert aan de algemene verordening gegevensbescherming, ook de begrippen en terminologie uit de algemene verordening gegevensbescherming moeten gebruikt worden. De algemene verordening gegevensbescherming spreekt echter niet over gecodeerde maar enkel over gepseudonimiseerde persoonsgegevens. Met gepseudonimiseerde persoonsgegevens wordt echter iets anders beoogd dan wat hier bedoeld is. Met het invoegen van de definitie van gecodeerde persoonsgegevens wordt duidelijkheid verschaft over wat wordt bedoeld. De definitie werd overgenomen uit het koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. Deze redenering wordt overgenomen uit het ontwerp van decreet houdende de aanpassing van de decreten aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (VR 2018 0203 DOC.0190/2), waarmee de Vlaamse decreten worden gewijzigd om in overeenstemming gebracht te worden met de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG. Op die manier wordt doorheen alle regelgeving ook dezelfde lijn aangehouden en wordt er geen verwarring veroorzaakt.

3. Voorstel van beslissing

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan bovengenoemd voorontwerp van decreet en aan de bijbehorende memorie van toelichting, zoals gewijzigd na advies van de Privacycommissie.
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen en voor het gezondheidsbeleid te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

Jo VANDEURZEN
Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin